

ÎNCHEIERE

30 martie 2016

mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii Supreme de Justiţie

în componenţa:

Preşedintele completului
Judecători

Valeriu Doagă,
Dumitru Mardari, Iuliana Oprea

soluţionând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de către Crudu Olesea şi Ministerul Justiţiei al Republicii Moldova, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Crudu Olesea împotriva Ministerului Justiţiei al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei şi încasarea prejudiciului moral, împotriva deciziei Curţii de Apel Chişinău din 03 decembrie 2015,

C O N S T A T Ă :

La 08 iunie 2015, Crudu Olesea a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiţiei al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei şi încasarea prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei.

În motivarea acţiunii reclamanta a invocat că, pentru perioada de circa 9 luni (04 august 2014 - 21 aprilie 2015) a fost antrenată în examinarea şi soluţionarea de către Judecătoria Rîşcani, mun. Chişinău în calitate de prima instanţă a unui litigiu de muncă intentat la acţiunea sa, având ca obiect restabilirea la lucru şi încasarea pagubelor materiale şi morale rezultate din privarea nelegitimă de dreptul la muncă.

Menţionează reclamanta că dreptul său la judecarea în termen rezonabil a cauzei menţionate a fost încălcat de prima instanţă, în condiţiile în care reclamanta a fost în mod prioritar cointeresată în soluţionarea cât mai rapidă a cazului şi nu a cauzat prin conduita sa procesuală tergiversarea examinării cauzei.

Notează reclamanta că la 04.08.2015, a depus în Judecătoria Rîşcani, mun. Chişinău spre examinare cerere de chemare în judecată către Întreprinderea de Stat „Cadastru” privind anularea ordinelor de sancţionare disciplinară, restabilirea la lucru, repararea prejudiciului material şi moral.

Indică că, ignorând prevederile legale imperative privind termenul examinării şi soluţionării litigiilor de muncă, prima instanţă a fixat prima şedinţa de judecată pentru data de 11.09.2014, adică după expirarea termenului de 30 zile din momentul adresării reclamantei în instanţă. Prima şedinţa de judecată fixată pentru data de 11.09.2014 a fost contramandată de prima instanţă ca urmare a admiterii cererii de amânare din partea pârâtului. Şedinţa de judecată din 27.11.2014 a fost amânată pentru data de 21.01.2015, adică peste circa 2 luni. Următoarele trei şedinţe de judecată din 06.02.2015, 11.03.2015 şi 01.04.2015 au fost amânate din motive

neimputabile reclamantei, intervalul între ședințe fiind în mediu de 1 lună.

Mai indică că, în luna aprilie 2015 examinarea cauzei s-a desfășurat în 4 ședințe de judecată (01.04.2015, 07.04.2015, 28.04.2015 și 30.04.2015) la ultima ședință de judecată fiind pronunțată hotărârea.

Precizează reclamanta că prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău nr.2-2121/2015 din 30.04.2015, acțiunea înaintată de reclamantă a fost soluționată și respinsă, fiind pronunțat doar dispozitivul hotărârii.

La 12.05.2015 reprezentanta reclamantei avocata Inga Burac-Mihalachi a depus în adresa primei instanțe cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe, la data de 21.08.2015 reprezentantul reclamantei Oleg Bondarenco a depus în adresa primei instanțe cerere privind eliberarea hotărârii motivate, iar la data de 27.05.2015 - cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Relevă că, în pofida solicitării privind eliberarea hotărârii motivate, hotărârea motivată nu a fost recepționată nici de către reclamantă, nici de către reprezentanții acesteia, ceea ce este contrar normei art.236 alin.(6) al CPC RM, care prevede expres precum că termenul de redactare de către instanța a hotărârii motivate este de 15 zile din momentul declarării apelului sau solicitării exprese. În speța dată, acest termen a expirat încă la data de 27.05.2015, când au expirat 15 zile din momentul declarării primului apel (12.05.2015).

Astfel, procesul de examinare a litigiului de muncă intentat la acțiunea reclamantei a durat circa 9 luni, ceea ce reprezintă o perioadă de timp mai mult decât excesivă.

Totodată indică faptul că, încălcarea dreptului reclamantei la examinarea cauzei sale în termen rezonabil i-a provocat disconfortul moral, stare avansată de depresie, incertitudine pentru viitor și dezamăgire profundă în ceea ce privește modul de îndeplinire a actului de justiție în Republica Moldova și buna funcționare a autorităților judiciare.

Prin urmare, solicită reclamanta Crudu Olesea constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei și încasarea prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei.

Prin hotărârea judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, emisă la 22 iulie 2015, acțiunea înaintată de Crudu Olesea împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei și încasarea prejudiciului moral în mărime de 50000 lei, s-a respins ca neîntemeiată.

La 12 august 2015, Crudu Olesea a depus cerere de apel, prin care a solicitat admiterea cererii, casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu adoptarea unei hotărâri noi prin care admiterea acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea apelului a indicat că, prima instanță la adoptarea hotărârii nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, concluziile expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, cât și au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept procedural.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015 s-a admis cererea de apel declarată de Crudu Olesea. S-a casat integral hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, emisă la 22 iulie 2015, și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a admis parțial cererea depusă de Crudu Olesea. S-a constatat încălcarea dreptului reclamantei Crudu Olesea la examinarea în termen rezonabil a cauzei. S-a decis încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Crudu Olesea 7000 (șapte mii) lei cu titlu de despăgubire morală. În

rest pretențiile s-au respins ca nefondate.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a menționat că la examinarea pricinii civile la cererea lui Crudu Olesea către Întreprinderea de Stat „Cadastru” privind anularea ordinelor de sancționare disciplinară, restabilirea la lucru, repararea prejudiciului material și moral au fost respectate principiile de bază, nomele prestabilite, însă a fost încălcat termenul rezonabil, care în total cu instanța de recurs a derulat în 9 luni, pe când reieșind din norma art.355 alin.(4) al Codului Muncii RM acest litigiu urma a fi examinat în termen de 30 de zile din momentul înregistrării cererii în judecată.

Astfel, instanța de apel a constatat că potrivit art. 2 din Legea nr. 87 din 21.04.2011 apelanta are dreptul la repararea prejudiciului moral, însă reieșind din caracterul și gradul suferințelor psihice suportate în legătură cu încălcarea termenului rezonabil la examinarea pricinii, suma solicitată este una exagerată iar suma de 7 000 lei este considerată necesară și rezonabilă.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 28.12.2015 Crudu Olesea a înaintat cerere de recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea ce se referă la mărimea compensației prejudiciului moral, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri prin care suma de 7 000 lei să fie mărită până la suma de 50 000 lei.

La 04.03.2016, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a înaintat recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 03.12.2015, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să se decidă menținerea hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 22 iulie 2015.

În motivarea cererilor de recurs, recurenții au invocat neaplicarea normelor de drept material și procedural pertinente cauzei.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursurilor în raport cu materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sânt inadmisibile din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare invocate în cererile de recurs, Colegiul atestă că recurenții indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele au apreciat înscrisurile probatoare și au constatat circumstanțele cauzei.

Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

În speță, Colegiul menționează că, recursurile în cauză conțin obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost obiect de studiere și verificare de către instanțele ierarhic inferioare, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei, în modul în care este garantat de articolului 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în cererile de recurs nu pot constitui temei de admitere a recursurilor, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurenții și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, Colegiul constată că argumentele invocate de recurenți nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acestea nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC RM cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, pe cînd în recursurile declarate de către Crudu Olesea și Ministerul Justiției al Republicii Moldova asemenea aspecte nu se regăsesc.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Crudu Olesea și Ministerul Justiției al Republicii Moldova ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D I S P U N E:

Recursurile declarate de către Crudu Olesea și Ministerul Justiției al Republicii Moldova se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului

Valeriu Doagă

Judecători

Dumitru Mardari

Iuliana Oprea